

føres så lempeligt som muligt under hensyntagen til, at deres formål skal opfyldes hurtigt og effektivt. Der må alene anmodes om oplysninger, som er nødvendige i medfør af traktaten, og hensynet til hemmeligheden af fortrolige oplysninger skal varetages behørigt.

Enhver deltagerstat har ret til at anmode om en inspektion på stedet på enhver deltagerstats territorium, jfr. artikel IV, litra A, nr. 34 ff.. Eksekutivrådet træffer beslutning vedrørende anmodningen senest 96 timer efter modtagelsen. Beslutning om at godkende inspektionen skal træffes med mindst 30 stemmer for. Generaldirektøren for organisationen udsteder et inspektionsmandat for gennemførelsen af inspektionen, jfr. artikel IV, litra A, nr. 54. Inspektionsmandatet indeholder bl.a. oplysninger om grænserne for inspektionsområdet, planerne for inspektionsholdets virksomhed og indrejsestedet, jfr. nærmere protokollen til traktaten, afsnit II, litra C, nr. 42. Inspektører og inspektionsassistenter godkendes på forhånd af deltagerstaterne. Det land, som har anmodet om inspektion, kan under forudsætning af den inspicerede deltagerstats godkendelse sende en repræsentant med henblik på at overvåge gennemførelsen af inspektionen som observatør. Det forudsættes endvidere, at repræsentanter for den inspicerede deltagerstat følger inspektionen og yder inspektionsholdet den nødvendige bistand.

Den inspicerede deltagerstat har efter traktatens artikel IV, litra D, nummer 57 b) ret til at træffe foranstaltninger, som den betragter som nødvendige til at beskytte nationale sikkerhedsinteresser og til at forhindre afsløring af fortrolige oplysninger, som ikke vedrører formålet med inspektionen. Efter nr. 57 c) har den inspicerede deltagerstat pligt til at give adgang inden for inspektionsområdet med det ene formål at fastlægge kendsgerninger, som er relevante i forbindelse med formålet med inspektionen under hensyntagen til enhver forfatningsmæssig bestemmelse, den måtte have med hensyn til ejendomsret eller ransagninger og beslaglæggelser. Inspektionen skal således ikke gå længere end, hvad der er nødvendigt for en forsvarlig inspektion.

Det følger af bestemmelserne i protokollens afsnit II, litra E, nr. 86 ff., at inspektionsholdet med de ovennævnte begrænsninger skal have uhindret adgang til stedet for inspektionen, herunder til bygninger og andre indretninger på stedet. Det skal endvidere have adgang til at indsamle, behandle og analysere prøver samt om nødvendigt at fjerne prøver med henblik på analyse uden for inspektionsstedet, jfr. nr. 97 ff.. Efter

traktatens artikel IV, litra D, nr. 48, kan Eksekutivrådet træffe beslutning om, at der skal udføres boring i forbindelse med en inspektion. Inspektionsholdet har desuden ret til at foretage overflyvninger i overensstemmelse med protokollens afsnit II, litra E, nr. 71 ff.

Traktaten foreskriver, at den inspicerede deltagerstat skal underrettes senest 24 timer før inspektionsholdets ankomst til indrejsestedet, jfr. traktatens art. IV, litra D, nr. 55. Som altovervejende hovedregel skal inspektionsholdet have adgang til inspektionsområdet senest 36 timer efter, at det er ankommet til indrejsestedet, jfr. protokollens afsnit II, litra D, nr. 54. Inspektionsholdet skal påbegynde sin inspektionsvirksomhed i inspektionsområdet så hurtigt som muligt og i intet tilfælde senere end 72 timer efter ankomsten til indrejsestedet, jfr. protokollens afsnit II, litra E, nr. 87, jfr. nr. 57.

3.2 Gældende ret

For at kunne gennemføre inspektion af privat ejendom, således som traktaten foreskriver, kræves hjemmel i lov. Der er ikke i gældende ret hjemmel til at gennemføre de pågældende inspektioner. Det er derfor nødvendigt med ny lovgivning om inspektioner i medfør af traktaten om et altomfattende forbud mod atomprøvesprængninger. Adgang til inspektion af privat ejendom uden retskendelse kræver endvidere særskilt lovhjemmel. Tilsvarende inspektionsbestemmelser findes i traktaten af 19. november 1990 om konventionelle styrker i Europa gennemført ved lov nr. 7 af 3. januar 1993 om inspektion af konventionelle væbnede styrker i Danmark, og i De Forenede Nationers konvention af 13. januar 1993 om forbud mod kemiske våben gennemført ved lov nr. 443 af 14. juni 1995 om inspektioner, erklæringsafgivelse og kontrol i medfør af De Forenede Nationers konvention om forbud mod kemiske våben. Endvidere indeholder lov nr. 170 af 16. maj 1962 om nukleare anlæg i § 8 en bemyndigelse til statsministeren til at give de fornødne forskrifter til, at personer, som udøver kontrol med nukleare anlæg i henhold til internationale aftaler, har adgang til anlæggene for at foretage fornødent eftersyn. Ved bekendtgørelse nr. 315 af 27. juni 1972 er der i medfør af overenskomst af 1. marts 1972 med Det Internationale Atomenergiagentur fastsat regler om, at personer bemyndiget af atomenergiagenturet har adgang til virksomheder m.v., der besidder nuklear materiale, og til at foretage kontrolforanstaltninger, herunder besigtigelser, målinger og udtagning af prøver.